

Em sap molt de greu no tenir avui el goig de la vostra companyia. Es veu que m'he fet gran en edat (gairebé sense adonar-me'n) i resulta que ja m'he de privar de moltes coses. Però sóc amb vosaltres, amb tot el meu afecte i tota la meva reconeixença.

és possible, penso, que us pugui interessar la resposta a una pregunta que em fan sovint: per què escric? En el cas de l'escriptor català -i en català- la qüestió és senzillíssima, es tracta d'una actitud elemental de fidelitat, d'assumir la plena consciència d'allò que ens és essencial per a sobreviure com a poble.

Us puc assegurar, amb el cor a la mà, que no estic orgullós de res del que he fet. Com a escriptor, sempre em sembla que entre els meus desigs i els meus assoliments hi ha un abisme que no sé pas si podré salvar mai. Però permeteu-me que com a ciutadà tingui una mena de satisfacció interior, en el sentit de no haver traït mai les meves conviccions. Afortunadament mai no m'he trobat sol en aquesta actitud: aquí i a l'exili, en alguns dels moments més tenebrosos de la nostra història com a nació, he sabut que, tot al més, formava part d'un moviment que tenia plena consciència de quin era el nostre deure. No tan sols és molt, sinó que per a mi ho ha estat tot.

Pertanyo a una generació que, en llargues i doloroses etapes, ha arribat a témer la pèrdua de la nostra identitat. Però vet aquí que aquesta mateixa generació ha tingut el privilegi d'assistir al miracle d'un recobriment que ens obre les portes de l'esperança.

Tenim molts problemes i molta feina a fer. Això és ben cert. Però també ho és que ara podem treballar per avançar pas a pas, i que les impaciències no ens poden servir d'excusa per a inhibir-nos. Aquest acte d'aquí, avui i amb tots vosaltres, és una prova evident que una situació nova ens permet de lluitar per tot allò que volem. Aquesta voluntat ha d'ésser el puntal de la nostra redempció.

Abans he insinuat un orgull que em sembla legítim, i me'l confirma el fet que tingueu la gentilesa d'escoltar les meves paraules. Però tinc, a més, un profund sentiment de reconeixença pel fet que me les hàgiu demanades. I us voldria transmetre un missatge d'optimisme: quan algú us diu que estem pitjor que mai, podeu replicar-li que no és veritat. A pesar de tots els contratemps, estem millor que fa uns quants anys. Gairebé es podria dir que fa uns quants segles...

Gràcies, amics, i accepteu com a ben sincera la meva pena per no poder acompanyar-vos. El més perjudicat sóc jo, i espero que us en fareu càrrec. En esperit, considereu-me assegut en el primer rengle de cadires.